

En dag med Scanner

Told: Scannerfolket er et folkefærd helt for sig selv. En lille enklave i en stor virksomhed, men sammenhængen er der så absolut. Det er bare en anden måde at lave toldkontrol på - langt mere avanceret og effektivt end i gamle dage.

Fotos: Johnny Anton Wichmann

Forårslyset er blændende denne smukke morgen, hvor vandet reflekterer solens stråler på smukkeste vis. Stedet er Århus Havn, hvor morgentravlheden har indfundet sig, og trafikken melder håbløs. Helt nede ved vandet finder Dansk Told & Skat Scannerteamets lokaler. Med lidt parasoller og en ny facade kunne trætrappen og gangbroen være en perfekt ramme om en skøn havnecafe, men rummer i stedet en offentlig myndighed.

Jeg leder efter indgangen og hjælpen er nær. Klaus Hymøller træder frem i lyset, leder af scannerteamet, altid smilende og rar - velkommen her.

Jeg bliver ledt gennem garageanlægget, hvor scannerteamet har til huse, biler og udstyr står

klar til dagens aktion. Det minder allerede om fortiden i det gamle Pakhus ved Aalborg Toldkammer. Videre op ad en trappe og rundt i gangene. Det begynder at dufte - uhhh - endelig for enden ad gangen, døren går op og Anna Østergaard venter med rundstykker og herlig velduftende kaffe. Nu er billedet altså helt komplet - der er så meget gammel tolder over dette lokale, intet fint og fancy, ingen storrums larm, ingen glasbygning, ingen synlig stress, men ultimativ hygge og sjælevarme rammer når man træder ind i det hellige.

Skriveborde og bærbare pc'er naturligvis, men lige netop her kommer forskellen. Et hjørne med langbord, køleskab, der indeholder meget af det hjertet begærer, et par ikke of-

Af Gitte Als
gitte.als@skat.dk

teamet

Fælles kontrol ved grænsen, SKAT, politi og fødevarerkontrollen.

Foto: Johnny Anton Wichmann

Klaus Hymøller og Anna Østergaard har containerscanneren som deres arbejdsplads.

fentlige hyggestole af ældre dato, kaffemaskine, lidt rod og alligevel ikke, bare hygge - her kan man ånde og være!

Puslespil af dimensioner

Klaus er presset i tid, det fornemmes af den lidt hurtige tale, men der er også temmelig mange bolde i luften denne dag. Månedens vagtplan for de otte kolleger, der bemander scanneren, skal være færdig. Et puslespil af dimensioner, det skal passe med arbejdstider, den kontinuerlige tjeneste, ikke for meget overarbejde, hvor meget scanneren er bestilt fra hele landet, afløserteams til de enkelte aktioner, døgnvagter, personlige ønsker om fridage osv. Det er lange arbejdsdage, der venter ind imellem, snildt 10 til 12 timer.

Umiddelbart tænker man som "almen" kollega: Hvorfor så lange dage? Men bare denne dags aktion tæller en tur til Padborg med 85 km i timen - det venter transporttid på nogle timer hver vej.

Personalet skal møde ind noget før turen går sydover, trille i bilen til aktionsstedet, scanneren skal klargøres og arbejdet igangsættes. En aktion som i dag tager hele dagen fra kl. 5 morgen til 21 aften inden sidste mand er hjemme igen. To hold á to mand skal der bruges, alle skal bruge mange timer på landevejen for at

Klaus Hymøller ved skærmene, der viser resultaterne af scanningen.

Foto: Johnny Anton Wichmann

køre frem og tilbage, og så er Padborg endda ikke det sted som ligger længst væk.

Klaus Hymøller får plads hos mig og Anna Østergaard tager "indsatsbilen". Bilen skal både bruges som følgebil under aktionen og samtidig hjemtransport til det første hold, der kørte ned med scanneren.

Turen går sydover, og snakken går lige så kvikt som bilen, så baggrundsstoffet bliver fortalt.

Scanneren Hugin

Scannerteamet i Århus betjener den første containerscanner "Hugin" i Danmark, som ankom i april 2006 produceret af det kinesiske firma Nutech. Navnet Hugin kommer fra guden Odin, hvis ene skarptseende ravn bar navnet.

Containerscanneren blev indkøbt af Told-Skat og var en investering på ca. 25 millioner kr. Det er et meget avanceret arbejdsredskab, som på et par minutter kan vise indholdet af en hvilken som helst container, bil eller trailer. Scanneren har hjemsted på Århus Havn, da havnen har over 60% af den samlede containeromsætning i danske havne. Men scanneren er mobil og kan flyttes rundt i hele landet, hvilket gør den til et meget præventivt arbejdsredskab.

Scanneren kan afsløre smuglergods, radioaktivt materiale, våben og sprængstoffer - ja sågar også en person, gemt bagest i lasten på en varevogn er dukket op på scannerskærmen. Scannerbillederne er lige så tydelige som de, der vises i lufthavnenes bagagescannere.

Selve scanneren er indrettet med kontorfaciliteter med bl.a. to EDB-arbejdspladser. Der er skærme, pc'ere, telefoner, scanner, printer, teknisk målegrej af en dimension, der gør mig som udenforstående uværdig til faglig vurdering, dog fænger det lille køleskab og kaffehjørnet opmærksomheden - det er imponerende indretning, men meget trangt.

Scanneren bemandes foruden af den operative leder af fire hold á to mand. Det medfører at den er i gang 12 til 18 timer i døgnet, rundt i hele landet.

Fælles aktion ved grænsen

Vi ankommer midt formiddag og kører til Told-behandlingsområdet i Padborg, hvor Scanneren

er opsat. Normalt ved grænseaktioner som den i dag, vil man bruge en rasteplads, hvor den står i umiddelbar tilknytning til motorvejsnettet, men ikke i dag.

Dagens aktion har deltagere fra politiet, fødevaremyndighederne, toldere inkl. hundefører og det tyske politi som observatør.

Trafikken er tæt, trods de hastighedsdæmpende foranstaltninger, politiets uniformer og gule sikkerhedsveste går det stærkt. Det må ikke være rart, hvis det er en aftenaktion i dårligt lys.

Det er erfarne toldfolk, der er på banen og vi bliver fulgt ud til grænsen og vejafspærringen af Rene Christensen og Anders Hjortshøj fra scannerteamet. Her har Orla Olesen fra Politi- og Toldgruppen, i samarbejde med politiet, fuldstændig styr på aktionen. Det oses af års faglig kompetence og indgående kendskab til opgaven. Der udvælges med omhu de biler som man pr. definition ved kan medbringe smuglergods, våben eller andre illegale effekter. Hollandske og østeuropæiske lastbiler bliver kaldt ind til nærmere eftersyn og snak med chauffør og passagerer. Særligt udvalgte bliver bragt til scanneren, ledt af "indsatsbilen".

Hugin ser alt

Orla har spottet en lastbil, der skal kigges efter i sømmene og vi kører forrest i Indsatsbilen til scannerpladsen. Fornemmelsen af skæg og blå briller kriller i maven, det er altså sjovt at være med.

Ved ankomsten står Klaus og Anna klar til at tage i mod. Chaufføren taler gebrokkent engelsk, men Klaus er vant til det og får ham gjort forståeligt, at de skal se toldpapirerne, som han finder frem - passet har vi allerede fået i vores varetægt ude ved grænsen - han skulle jo nødtigt spæne, hvis noget var galt.

Toldpapirerne bliver scannet ind og checket. Der ses efter en lang række ting, som afsender, modtager og godsets art. Chaufføren har fået besked at forlade scannerområdet, og så går den store røntgenmaskine i gang. Den store bom kører ganske langsomt hen over bilen og afslører det komplette indhold i bilen. Ethvert lille hulrum bliver studeret på de store skærme, farveforskellene bliver iagttaget, og containerens indhold afstemmes med dokumenterne - i dette tilfælde borde og stole. Alt stemmer og

den gamle halvtandløse chauffør får pas og dokumenter retur, med ønske om en fortsat god rejse.

Som tilskuer er det imponerende at iagttage den sikkerhed, hvormed Anna og Klaus kigger billederne igennem. Det er lang træning og rigtig mange timers studie af røntgenbilleder, der sætter dem i stand til at vurdere om lastbilens hulrum er korrekt dimensioneret, eller der evt. er lavet en ekstra tank til at skjule narko i, eller loftet har et ekstra lag etc. Det er ikke noget man kan læse sig til, det er træning og atter træning.

Teamet har dog yderligere forslag til en endnu mere effektiv indsats, hvilket indbefatter at man mere aktivt bruger narkohundene. Lader man narkohunden snuse til bilen/containeren først, får man langt hurtigere en indikation af, hvor meget tid man skal bruge på scanningen og i hvilket område af en given lastbil, der kunne være interessant. Det har helt ikke vundet gehør endnu, men teamet har ikke opgivet ideen.

Fremtiden

Forventningerne til fremtiden er store. Siden 11. september har USA krævet at kende indholdet af alt indgående containergods, der ankommer til landet. Det har hidtil været sådan, at alt gods, som har forladt Århus Havn med kurs mod USA, har været omkring Hamborg for at blive tjekket. Hvis de amerikanske myndigheder er tilfredse med den danske scanning, kan Århus Havn selv lave clearingen. På den baggrund er forventningen at tiltrække flere virksomheder, og dermed skabe yderligere omsætning, samtidig med sikkerheden er øget betragteligt.

Dagen har været fyldt med indtryk og information, og hjernen er ved at være træt. Turen går hjemad mod det nordjyske, stilhed og eftertænksomhed indfinder sig i bilen. Gad vist om Kristian Jensen og Ole Kjær, siden de under stor mediebevågenhed indviede Hugin, har fuldt med i succesen og belønnet medarbejdere for den store indsats?

Det har været en positiv og dejlig oplevelse at følge ens dygtige kolleger en hel dag - tusind tak og god sommer til alle jer i Scannerteamet.

Foto: Johnny Anton Wichmann

Scanneren i funktion med scannerenheden, som kører hen over den lastbil, der skal scannes.

Et resultat af en scanning af en varebil.

Foto: Johnny Anton Wichmann